

Література

1. Андреев А.А. Дистанционное обучение: сущность, технология, организация / А.А. Андреев, В.И. Солдаткин. – М.: Изд-во МЭСИ, 2000. – 350 с.
2. Вільне програмне забезпечення в освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edufoss.blogspot.com/search/label>
3. Кравчина О.Є. Основні напрямки використання вільного програмного забезпечення [Електронний ресурс] / О.Є. Кравчина // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – №6(20). – Режим доступу: <http://www.ime.eduua.net/em.html>
4. Смирнова-Трибульська Є.М. Дистанційне навчання з використанням системи MOODLE : навч.-метод. посіб. / Є.М. Смирнова-Трибульська. – Херсон: Видавництво Айлант, 2007. – 465 с.

Огуй С. В.

викладач вищої категорії, методист
Полтавський фаховий кооперативний коледж, м. Полтава

ДІАГНОСТУВАННЯ СФОРМОВАНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Організаційно-методична компетентність майбутніх фахівців сфери обслуговування є достатньо багатоаспектним явищем. Вона містить низку складових, які визначають її структурну специфічність та обумовлені нормативними освітніми програмами: професійна мобільність, здатність проектувати власну діяльність та діяльність співробітників, враховуючи потреби клієнтів, творчий підхід до роботи з колективом, здатність суміщення власних інтересів та потреб підприємства і суспільства, здатність до постійного підвищення освітнього рівня, потреба в актуалізації й реалізації власного потенціалу, здатність точно і коректно передавати знання, формулювати вимоги, завдання підлеглим тощо.

Кожен складник, що входить до складу організаційно-методичної компетентності, визначає показники сформованості її компонентів, а саме: мотиваційно-ціннісного, когнітивно-діяльнісного, особистісно-рефлексивного. Отже, стратегія діагностики організаційно-методичної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування враховувала структуру досліджуваного феномену: мотиваційно-ціннісний (мотиви, потреби, ціннісні орієнтації), когнітивно-діяльнісний (оволодіння теоретико-методологічними знаннями, вміннями та навичками), особистісно-рефлексивний (особистісні якості фахівців сфери обслуговування, самопізнання і самоусвідомлення власних професійних можливостей, прагнення до самовдосконалення) компоненти.

З метою визначення рівня сформованості організаційно-методичної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування були підібрані діагностичні методики, які не лише охоплювали всі сторони досліджуваного об'єкта, а й взаємно доповнювалися, були раніше апробованими, доступними для використання студентами і не потребували громіздких процедур їх обробки. У процесі дослідження використовувалися різні анкети й опитувальники (тести самооцінки, ситуативні тести, тести розв'язання проблемних завдань, комп'ютерні тести оцінки навчальних досягнень тощо). При формуванні комплексу діагностичних методик акцент був зроблений на самодіагностичні методики. Вони спонукали студентів до самооцінної діяльності, що дозволяло максимально враховувати власні пріоритети особистісного та професійного саморозвитку, самостійної регуляції процесу самопізнання і самоаналізу.

Для визначення мотивації і ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців сфери обслуговування був підібраний та адаптований перший пакет тестових методик. Він містив методику виявлення факторів привабливості професії В. Ядова [4] і методику діагностики спрямованості особистості Б. Басса [2].

Наступний пакет методик діагностики компетентності був спрямований на визначення когнітивно-діяльнісного компонента досліджуваного феномену. При з'ясуванні рівнів сформованості цього компонента була використана методика самооцінки рівня кваліфікації працівників сфери обслуговування П. Демидова, А. Карпова, І. Кузнецової, В. Шадрикова [3]. Респондентам пропонувалося заповнити лист самооцінки професійної діяльності. Після заповнення листа самооцінки обчислювалися середні значення кожного показника і підсумковий бал, який віддзеркалював уявлення респондента про рівень його компетентності.

Також, для визначення когнітивно-діяльнісного компонента організаційно-методичної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування використовувалися методи спостереження за діяльністю студентів під час практичних занять та проходження виробничих і технологічних практик; за результатами модульного й підсумкового контролю під час екзаменаційних сесій.

Для дослідження особистісно-рефлексивного компонента застосовувалися експрес-діагностика особистісної конкурентоспроможності (модифікований варіант Н. Фетіскіна) [5]. Соціально-комунікативна здатність майбутніх фахівців сфери обслуговування вивчалася з використанням методики Е. Гельфман, Л. Демидової, М. Холодної [1]. У зазначеній діагностиці виділялося п'ять шкал: соціально-комунікативна адаптивність, прагнення до згоди, нетерпимість до невизначеності, орієнтація на уникнення невдач, фрустраційна толерантність (стійкість у прояві почуттів).

Діагностичні методики належить одна з провідних ролей у навчально-виховному процесі вищої школи. Науково-методична обґрунтованість діагностичних процедур і методик вивчення професійної компетентності вчителів природничих спеціальностей покликана забезпечувати оперативність і динамізм управління системою їх професійної підготовки, своєчасне виявлення можливих деформацій і їх коригування у процесі особистісно-професійного саморозвитку.

Література

1. Гельфман Е., Холодна М., Демидова Л. Психологічні основи конструювання навчальної інформації *Психологічний журнал*. 1993. Том 14. № 6. С. 35–45.
2. Педагогічна діагностика : методичні рекомендації / укладач В. І. Уруський. Тернопіль, 2012. 129 с.
3. Райгородский Д. Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты: уч. пособие. Самара : Издательский Дом «БАХРАХ – М», 2008. 672 с.
4. Турищева Л. В. Професійний розвиток педагога: психологічний аспект. Х. : Вид. група «Основа», 2006. 144 с.
5. Фетискин Н. П. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. М. : Изд-во Института Психотерапии, 2002. 490 с.

Омельчук О. В.

канд. пед. наук, доцент кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій,
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка,
м. Кременець

СОЦІОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Моніторинг якості освіти як наукове дослідження надає об'єктивну інформацію про дійсний стан освіти, надає можливість відкривати можливості для постійних продуктивних змін цієї якості, що виявляються у структурі, змісті, цілях, технологіях, цілях і результатах освіти [1, с. 247].

У зв'язку із забезпеченням внутрішньої оцінки якості освіти в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка створено Сектору моніторингу якості освіти.